

Den mých devatenáctých narozenin se nijak nelišil od těch ostatních. Věděla jsem, samozřejmě jsem věděla, že jsem o rok starší, ale bylo mi to jedno, protože těch tři sta šedesát pět dnů, které jsem měla oslavit, bylo naprosto stejných jako těch tři set šedesát pět dnů vloni. Byly zbytečné. I tak jsem se na tom snažila najít něco pozitivního a došla jsem k závěru, že slavit narozeniny za to stojí, protože aspoň dostanu nějaký dárek. Obešla jsem se ale bez svíček, které s sebou nesou nostalgii, vzpomínky a povinnost být šťastný. Nechtěla jsem tomuto dni připisovat žádný zvláštní význam, protože v mém životě nebylo co oslavovat. Útočiště jsem našla v obvyklé rutině – vstát, zacvičit si, osprchovat se, nasnídat se, studovat, najíst se, chvíli koukat na televizi a s úsměvem čekat na překvapivou návštěvu. Nic těžkého, spokojím se s málem.

Minulý týden se mě zeptal, jestli po něčem toužím, zda mám nějaké zvláštní přání. Víím, že byl ochotný koupit mi jakoukoli hloupost, šaty, boty, iPod. Ale já jsem nestála o nic, co se dá pořídit za peníze, a poprosila ho, aby mě vzal na pláž. Snila jsem o tom, že budu moct skočit ze ská-

ly do moře, potopit se s otevřenýma očima, kraulovat tak dlouho, až nebudu moct popadnout dech, odpočívat a pohupovat se na vlnách, nechat se unášet na jejich zpěněných hřebenech. Chtěla jsem být hbitá jako ryba, vyklouznout a ztratit se na horizontu, tak daleko, až by se mé bílé tělo proměnilo v pouhý bod, který by narušoval monotónnost nekonečné modré.

Odpověděl, že možná někdy jindy, a dal mi devátou sérii *Přátel*.

Musím uznat, že mi udělal radost.

1. Salvador Lozano

Komisař Lozano stojí přede dveřmi bytu rodiny Molinových a snaží se popadnout dech. Vzal si na sebe šedivé sako, které měl poprvé na synově svatbě před sedmi lety, a hedvábnou kravatu s nádechem do červena. Cítí se trochu nesyj a na poslední chvíli ho napadne, že kravata je možná příliš křiklavá. V obleku vždy trpí. Když zvedne ruku, aby zazvonil, zjistí, že se mu potí dlaně. Nemá rád tyto zbytečné návštěvy, ale musí to udělat. Už ze zdvořilosti. Kdyby sem nepřišel, navždy by litoval, že nechal tuto kapitolu otevřenou, a zaplatil by za to nespavostí. Lapá po dechu a přitom si otírá dlaně do papírového kapesníčku, který našel v kapse kalhot. Vystoupání do třetího patra mu dalo zabrat, ať už za to mohla kila, nebo léta, ale je to rozhodný muž, a i když je pro něj situace nesmírně obtížná, manžele Molinovy informovat musí. Nesmí se to dozvědět od někoho jiného a po telefonu by to bylo příliš neosobní. A tak

si odkašle, jako kdyby se pouštěl do vyšetřování, a rázně stiskne zvonek. A zatímco čeká, až mu otevrou, říká si, že za tento případ se cítí zodpovědný, za tu noční můru, která je jednoho dne zrádně překvapila a jež jim bere chuť do života. Už jim skoro žádná nezbývá. Nevyléčitelní pacienti, kteří už nepočítají dny. A přesto někde hluboko v jejich pohledu občas zahlédne jiskru naděje a ochotu pustit se po jakékoli stopě. Čekají na zázrak: na tělo.

Nikdo neotvírá, možná nejsou doma. Zkouší to ještě jednou a tentokrát nechá zvonek pronikavě vyzvánět o něco déle.

Stejně je zklamal, napadne ho, zatímco napjatě poslouchá, jestli se z druhé strany neozve nějaký hluk. Všude je klid. Asi tam nikdo není. Může jim předat, vypočítává si v duchu, jenom ztracenou kabelku, odložený případ bez nalezeného těla, zapomenuté číslo spisu a fotografii usmívající se dívky, která žlutne ve složce plné neužitečných papírů s neužitečnými výpověďmi ztracenými v neužitečných stopách. Bez jediné indicie.

Náhle někdo nedůvěřivě otevře dveře zajištěné bezpečnostním řetězem. Zevnitř, z temnoty nehostinné předsíně, se čísi hlas zeptá, kdo je. Je to hlas Nurie Solísové.

Molinovi bydlí v barcelonské čtvrti Ensanche v bytě, který je zařízený střídmě, bez nějakého přepychu či nesouladu, s jasnými barvami a bez orientální okázalosti. Dříve býval útulný, ale teď už je spíš zastaralý. Barva na zdech je oprýskaná, nábytek pokrytý prachem a žaluzie v jídelně už dva roky rozbité, doteď se je nikdo nesnažil opravit. Kuchyně je studená, užitková, slouží jen nenutnějšímu. Nikdy tam nevoní smažené jídlo ani vývar. Někdy ho napadá, že je na

návštěvě u živoucích mrtvol, které zemřely před čtyřmi lety a při životě jsou udržované uměle. Kluci jsou tiší, mlčenliví a nesmělí. Neúměrně jejich věku. Vytáhla a plachá dvojčata oslavila patnácté narozeniny, tolik bylo i Bárbaře, když zmizela, ale oni jako by ani neexistovali. Procházejí bez povšimnutí, dorozumívají se gesty, a když přijde návštěva, uhýbají pohledem. Naučili se bolest rodičů nezhoršovat. Jejich dětství nestálo za nic.

Nuria Solisová ho přivítá stejnou otázkou jako vždy. Našli jste ji? Nic není víc skličující než jí odpovědět prostě ne, ale alespoň se již nebude ptát dál. Přišel jsem se rozloučit. Nurií Solisové nějaký čas trvá, než zareaguje, jako by tomu nerozuměla. Ani ho nepozve dál. Sice ze dveří vytáhla řetěz, ale zůstala v nich ochromeně stát, jako by jí někdo dal facku. Rozloučit se? nevěřícně opakuje. Salvador Lozano za sebou jemně zavře dveře a bez pozvání vstoupí do předsíně. Je váš manžel doma?

Nurií Solisové je čtyřicet tři let a žije se jako zdravotní sestra. Když ji Salvador Lozano poznal, bylo jí třicet devět a byla to krásná žena. Nyní vypadá zanedbaně, vlasy jí předčasně zešedivěly a dýchá jen proto, že musí. Ne, ještě nepřišel, pracuje, odpoví mu. Tak to bývá, říká si Lozano, po ránu lidé většinou pracují, plní své povinnosti stejně jako on, i když pro něj je to dnes bohužel naposledy. Dobře, jestli to nevádí, vysvětlím to tedy vám. Posadí se a nabídne jí místo, jako by on byl hostitel. Nuria Solisová si poslušně sedne a poslouchá, nebo alespoň předstírá, že poslouchá. Už nějakou dobu ji zajímá jen odpověď na její jedinou otázku, a když ji uslyší, přestane vnímat, nechá slova volně plynout, vytratit se. Zítra mi bude šedesát pět let, čekal jsem

do posledního dne, ale musím do důchodu, vyhrkne na ni bez obalu. Čím dřív, tím líp, alespoň nedojde k nedorozumění, pomyslí si. Podívá se na něj vypoulenýma očima s nevyzpytatelným výrazem, takovým, že si není jistý, zda jeho jednoduché vysvětlení pochopila. Komisaři se tím jen potvrdilo, že by raději mluvil s Pepem Molinou. To znamená, že už ji nebudete dál hledat? promluví pomalu Nuria. Ne, to ne, rychle se opravuje Lozano. Akorát teď případ přejde do rukou mého nástupce. To on ho bude řešit a také vás bude nadále informovat o průběhu vyšetřování.

Na chvíli to vypadá, že si Nuria oddechla, ale hned se zase rozruší. Kdo to je? Komisař se snaží být přesvědčivý, ale i jemu připadá vlastní hlas falešný. Je to nadšený a velmi dobře připravený mladík, komisař Sureda. Jsem si jistý, že bude mít víc štěstí, než jsem měl já. Přál by si říct spíše profesionality, ale nechtěl lhát. Budoucí komisař Sureda, který právě oslavil jednatřicáté narozeniny a má před sebou zářivou budoucnost, sice může nabídnout nadšení, ale ne profesionalitu.

Nuria ochromeně ztichne. Možná přemýšlí o pochybnostech, které nevyšlovl. Je to vystrašená žena. Když je s manželem, neobtěžuje se už ani mluvit a nechá ho, aby se ujal vedení. On stále ještě neklesá na duchu. Možná že už nemá tolik energie jako v prvních měsících, energie, která pocházela z posedlosti najít Bárbaru a dovedla ho až k tomu, že policii zasahoval do práce, ale přinejmenším už je trochu klidnější a smířenější se ztrátou. Chovají se naprosto rozdílně. On trpí důstojně, zatímco jí se důstojnosti nedostává. Připomíná mu zmoklou slepici. Nuria Solíssová souhlasně kývne a odpluje do říše svých myšlenek. Vzdá-

lená, lhostejná, bez života. Nic už ji nezajímá. Přestala se radovat. Byl by ji rád poznal předtím, než ztratila dceru a chuť k životu. Nejistota ji připravila o rozum.

Nuria Solísová je zticha a neklidně se vrtí na židli. Je zřejmé, že jí něco chybí. Měl byste si promluvit s mým manželem, vyhrkne znenadání. Ten má hlavu na svém místě, připouští. Komisař Lozano si myslí to samé, ale uznává, že by od něj bylo nezdvořilé to přiznat vzhledem k tomu, že je stejně tak plnohodnotnou účastnicí vyšetřování jako její manžel. Mezitím se ovšem Nuria zvedla, vzala ze stolu mobil a vytočila číslo.

Pepe? vykřikne prosebně. Zatímco ho poslouchá, výraz jejího obličej se mění. Ne, promiň, vím, že pracuješ, ale přišel komisař Lozano. Na pár vteřin se celá roztřesená odmlčí, a když znova promluví, hlas se jí chvěje a je to stejné rozechvění, s jakým čelí té nepochopitelné prázdnotě způsobené ztrátou blízkého člověka. Ne, o Bárbaře nemáme žádné novinky, vysvětluje. Ale chtěl se s tebou rozloučit, zítra odchází do důchodu. Dobře, zakončí hovor poté, co jí něco dlouze vysvětloval. Svaly v obličejí se jí uvolnily, asi proto, že dokázal nelézt řešení problému, který ona sama nebyla schopna rozuzlit. Zavěsí se svitem v očích a úlevou, že se mohla zbavit toho nečekaného břemene. Říká, že se za vámi zastaví osobně. Komisař ví, že to opravdu udělá, je to iniciativní člověk s pořádkem v díři. Prodává šperky. Ví, jak se starat o zákazníky a jak si zorganizovat čas. Přestože neustále cestuje, věnuje se i rodině a umí si na svoji ženu a děti najít čas. Dokonce se postaral i o psa, který musel z domu, protože jim příliš připomínal Bárbaru. Je to energický muž plný života, který kvůli svojí dceři pořádal

demonstrace, stál vždy v první řadě, s transparentem v ruce, neúnavný. Zvedne se. Není důvod návštěvu prodlužovat. Všechno už bylo řečeno a Nuria Solíssová mu dokonce ani nabídla kávu. Zlá chvílka už pominula, oddychnul si. V tichosti kráčejí ke dveřím, když se Nuria najednou, ještě než je otevře, zastaví, vrhne se k policistovi a obejmě ho. Komisař Lozano neví, jak reagovat, a strne v nemotorné póze. Zakrátko na to se ale nechá unést emocemi, obejmě ji a přitom ji zahrne svou hřejivou lidskostí. Je křehká jako panenka. Rozbitá panenka. Takto zůstanou, jeden objímá druhého, spojení loučením, které k ničemu nevede. Díky, zašeptá Nuria Solíssová. Oddálí se od něj a na prsou mu zanechá teplo, které rozpustilo hořkost jeho selhání. Jednoduše mu projevila vděk, který policisté nikdy neočekávají, ale vždy po něm touží. Pochopila, kolik úsilí ho stála cesta k nim domů, aby se rozloučil. Ví, že ani on nechce opustit Bárbaru, předat ji dalším, kteří sice budou se vzpomínkou na ni zacházet nadšeně, ale bez špetky ohleduplnosti.

V přivřených dveřích se na něj mezi slzami usměje a on na chvíli pocítí, že dříve býval její úsměv zářivý a svěží, stejně jako ten Bárbaru na fotografii, kterou viděl již tolikrát.

2. Nuria Solíssová

Nuria bloudí po bytě jako bez duše. Návštěva komisaře Lozana ji znepokojila. Ne, říká si, není třeba hledat výmluvy. Už dlouho žije ve strachu, který se někdy vyostří natolik, že má pocit, jako by to byl nůž, který se jí zarývá do kůže. Stejně jako teď, kdy ji připravil o dech a donutil, aby otevřela dveře Bárbařina pokoje. Je netknutý, vypadá úplně stejně, jako ho před čtyřmi lety nechala. Je to jediná místnost v bytě, kterou pravidelně uklízí, jako by byla posvátná. Z poliček utře prach, zamete podlahu a přejede hadrem po stole. Dřív se tam zavírala, aby mohla o samotě pít. Ona, láhev brandy Torres 10 a vůně Bárbařina parfému. Obklopena jejími fotkami, knihami, hračkami z dětství. Vycházela odtamtud neklidná a trvalo jí celé týdny, než opět zvedla hlavu. Nezvládáš to, říkal jí Pepe. A přestože s ním na začátku nesouhlasila, musela si to nakonec přiznat. Nechala se unášet vlnami ničivé sebelítosti. Přesně tak popsal její

stav psychiatr. A napsal jí prášky. Prášky na to, aby ráno vstala, aby se pohybovala, prášky na spaní, prášky na život. Domnívala se, že jich je moc, že ji připravovaly o vztek a dusily její křik. Ale také mazaly její bolest. Její život byl kvůli nim vlašný jako vodní lázeň, ale když na ně úmyslně zapoměla, Pepe jí nadával a přinutil ji, aby si je vzala. Jsi nemocná, smiř se s tím.

Teď přežívá jen díky práškům, na žal už nepije a nepřemýšlí tak často o sebevraždě.

Ale v pořádku není.

Už nikdy nebude.

Tíhu svých povinností ale snáší. Po šesti měsících na neschopence se vrátila do práce. Pracuje jako sestřička, dělá noční směny v nedaleké nemocnici. Nemůžeš toho nechat, poradil jí Pepe, máš to kousek od domova, práce tě rozptýlí. Jí je to jedno, alespoň netrpí nespavostí ani nemusí bojovat s nekonečnými nočními hodinami a poslouchat přitom tikání budíku a Pepeho chrápání. Skoro nespí. Když se vrátí domů, vzbudí dvojčata, připraví jim snídaní a pošle je do školy. Potom si lehne do postele a předstírá, že odpočívá, ale není schopná vypnout. Podřimuje, zavře oči, ale za chvíli je zase otevře. Divoce jí buší srdce, bije si, jak se mu zachce. V noci není v nemocnici moc práce. Přemístili ji na oddělení gynekologie a její kolegyně jí, s pochopením a solidaritou, vyprávějí vtipy, slaví narozeniny se sladkostmi a sklenkou sektu a mateřským objímáním se snaží zahnat její smutek. Objetí jí dodávají sílu a občas se v této společnosti cítí jako dřív, jako silná, praktická a rozhodná žena. Žena, která by to mohla dotáhnout daleko, kdyby bývala dokázala rozplést klubko svých snů a natáhnout to vlákno,

na němž se nacházela její touha po bydlení na venkově, po koupi dodávky a cestování po celém světě nebo dokončení studia medicíny, kterého nechala, když se narodila Bárbara. Nuria totiž předtím přímo bažila po ambiciózních cílech, které ale spolu s mateřstvím pomalu bledly a nakonec se v rámci katastrofy spojené se zmizením dcery rozplynuly úplně. Dřív byla zodpovědná, měla dobrou pověst a spoustu plusových bodů, aby se na oddělení mohla stát vrchní sestrou. Vůle, díky níž jako mladá chodila po horách, lezla po stěně a sjížděla alpské sjezdovky a díky které z ní čišela energie, je teď už jen mlhavou vzpomínkou, která se jí vrací při prohlížení dávných fotografií, co vypadají, že patří někomu jinému, mladé, veselé a odvážné studentce medicíny, dívce, do které se Pepe zamiloval. Teď už se nefotí. Nechce vidět obraz ženy, kterou objektiv zachytí. Práce je vysilující a občas jí dokonce dovolí na Bárbaru zapomenout. Najdou se momenty, v nichž naléhavý boj o lidský život na chvíli zažene její vlastní agónii. Viděla řezání prsou, odstraňování dělohy, operace vejcovodů a vaječníků a také viděla umírat mladé dívky. A přesně v těchto okamžicích si uvědomuje, že existují stejná utrpení, jako je to její, nebo že se mu alespoň můžou rovnat. Ale jenom na chvíli. Hned, jak se vrátí domů, opět ztrácí půdu pod nohama. Není nic horšího než žít v nejistotě, naříká. Živí mrtvé pohřbí a pak truchlí. Nosí jim na hrob květiny a navštěvují je na Dušičky. Ale ona neví, jestli je Bárbara živá, nebo mrtvá. Neví, jestli ji má oplakávat a držet smutek, nebo v sobě živit plamínek naděje. A tahle nejistota, ten neustálý pocit jako na houpačce, ji neuvěřitelně vyčerpává. Má ale svoji hrdost a rozhodně nestojí o to, aby ji někdo litoval. Nenávidí soucit, a proto

nechodí ani do obchodů. Jenom z nemocnice domů. Na půdu školy, do které chodí dvojčata, stejné školy, kam dvanáct let chodila Bárbara, už nevstoupila. Nechce s nikým mluvit a především se nechce dívat na matky v doprovodu svých dcer. Když šla jednou jedinkrát s Pepem nakupovat, viděla matky s dcerami úplně všude, chovala se jako posedlá. Jak si vybírají boty, koukají na náušnice, zkouší si tričko, smějí se ve frontě na maso. Bylo to jako rána pěstí do žaludku. Já nemůžu, nebudu moct, už nikdy nebudu moct! Bárbara je pryč! opakovala v autě a celá se třásla pláčem v hysterickém záchvatu. Nakonec jí Pepe vrazil facku. Už se tam nikdy nevrátím, přísahala si.

Pepe ji toho ušetřil. Vzal si na starost týdenní nákupy, procházky se psem, odpovědnost za chod domácnosti. Ze začátku Nuria neustále narážela na Bárbarina psa, jak čenichá sem a tam po bytě a naříkavě štěká před prázdným pokojem. Odvedl ho, prosím, zoufale žádala svého manžela. A Pepe ho naložil do auta a odvezl do domu v pohoří Montseny. Je mu hrozně vděčná, že nad tím nemusí přemýšlet. Už si odvykla přemýšlet, rozhodovat, vybírat. Prostě dělá, co se jí řekne. Nemůže rozhodovat a je s tím smířená. Ale Elisabeth, její sestra, to ještě nepochopila. To si neuvědomuješ, že jsi taková dřív nebývala? říkala jí. Reaguj nějak prosím, křič, prašti do zdi, udělej něco. Nuria Solísová často přemýšlí o tom, že se Elisabeth chová jako malá. Upnula se na vzpomínky z dětství a odmítá přijmout jakékoli změny. Nepřijala její manželství ani mateřství, protože to přináší omezení, omezení značící vyspělost. Myslela si, že bude stále neúnavně hopsat po horách jako nějaká bláznivá koza. Elisabeth by si přála, aby její starší sestra zůstala

stále stejná, byla tou, která se nebojí tmy, zpívá jí písničky a v noci jí drží za ruku. Nesmířila se s její netečností. Musíš být nezávislá, trvala na svém. Proč nezávislá? ptala se. Proč bych měla být nezávislá, když už po ničem netoužím? Aktivní lidé nikdy nepochopí, když to ostatní vzdají. Jsou na obtíž. Její švagr Iñaki ji už tři roky po sobě zve na plachetnici. Moře ti udělá dobře, vítr a koupání tě přivedou k životu. Je to Bask plný energie a bez moře nemůže žít. Ale jí je to jedno, stejně jako spousty a spousty dalších věcí. Potřebuješ dovolenou, naléhá na ni Iñaki, když jí volá. K čemu dovolenou? To nevidí, že pro ni je jeden den jako druhý? Všechny jsou pro ni za trest, ať už je tráví kdekoli. Je doživotně odsouzená k tomu, aby trpěla. Kdyby alespoň šlo zjistit, jestli je Bárbara živá, nebo mrtvá, mohla by se zbavit té smyčky okolo hrudníku, která ji občas dusí. Kde je? Žije? Nežije? Jak by na ni měla myslet? Jako na živou, nebo na mrtvou?

Jsou dny, kdy ji Bárbařina mrtvola pronásleduje jako opakující se noční můra. Jsou dny, kdy se jí zdá, jak se směje a nos má špinavý od čokoládové a vanilkové zmrzliny. Ale jindy, a to častěji, má dojem, že někde o samotě trpí a to ji pak trýzní její vlastní neschopnost.

Když byla Bárbara malá, byla to její holčička. Moje holčičko, šeptala jí do ouška, když spala a cucala si palec. Chodily všude spolu. Přilepila se na mě mátová žvýkačka, žertovala s kamarádkami. Podívejte, jmenuje se Bárbara. Já nejsem mátová žvýkačka, jsem jahodová holčička, uraženě protestovala. Živá, bystrá, chytrá. S těmito přídavnými jmény vyrostla. Mluvit začala velmi brzy a žvatlala úplně o všem. Někdy ji ve výtazích nebo na lékařských prohlíd-

kách uváděla do rozpaků. Podívej, mami, ta paní se barví. No... jasně že jo, já se taky barvím. Jo, ale ona je špatně nabarvená a jsou jí vidět odrosty, a tobě ne.

Během večerí vyprávěla s potlačovaným smíchem spoustu historek, které se ještě znásobily s příchodem dvojčat. Když se narodila, byly Bárbaře čtyři. Přišla je navštívit do nemocnice a ona jí je celá nadšená ukázala. Jé, to jsou ale krásné hračky! Bárbara je obezřetně pozorovala, pak na ně z povinnosti udělala pár opiček, otevřela dveře skříně a s vážností řekla: Teď je můžeme uložit a ráno si s nimi zase budu chvíli hrát.

Ráda by si Bárbařino dětství užila víc, ale uběhlo příliš rychle a Nurii přitom visela na krku dvojčata, která lezla neustále někde po zemi, a ji z toho věčného sklánění se bolela záda. A tak se Bárbara spojila s Pepem. Ten ji lechtal, koupal a bral do parku. Rozuměli si tak dobře, že jim do toho raději nezasahovala. Když konečně zvedla hlavu, vypadala už Bárbara jako žena a Pepe se začal rozčilovat nad tím, že začíná být neposlušná. Ve dvanácti se z Bárbary stala vysoká drzá holka, která se nebála nikoho a ničeho. Pepe ji neměl pod kontrolou a byl jí pro srandu. Začaly se objevovat neshody v názorech na výchovu. Pepe se snažil její provokativní chování potlačit, ale ona ho dráždila ještě více. Nedokázal jí stanovit meze. Neuměl jí říct ne ani se doopravdy naštvat, protože se pod fousy vždy pousmál nad její odvahou. Nedokázal předvídat nebezpečí dalšího vývoje. Ve dvanácti letech Bárbaře patřil celý svět, a i když jí to tak přišlo v pořádku, Pepemu se to očividně tolik nezamlouvalo. Ta holka příští rok do Bilbao nepojede, rázně rozhodl, když se Bárbara jednoho roku vrátila ze severu.

Byla to ta nejkousavější a nejhorší hádka, která proběhla předtím, než se to všechno stalo. Bárbara trávila každý červenec s její sestrou a švagrem. Brali ji na pláž, učili ji plachtit, potápět se a surfovat. Iňaki a Elisabeth, kteří byli mladší a tolerantnější, ji nechávali chodit pozdě spát, chodili se koupat na nuda pláž a dělali další věci, které Pepe neschvaloval, zatímco se ho ona, nejspíš tolerantnější, snažila obměkčit. Hádala se s ním a hádala, ale Pepe se prostě zatvrdil a Bárbara už na prázdniny na sever nejela.

Často na toto nepříjemné a temné období myslela. Nejraději by zapoměla na to, co jí jednou řekla Elisabeth, možná to nemyslela zle, ale stal se z toho důvod k sesterské hádce. Byla naštvaná dva měsíce, odmítala s ní mluvit a telefonovat. Nikdy to nikomu neřekla. Bolelo to natolik, že nesebrala síly ani k tomu, aby si o tom promluvila s komisařem Lozanem. Nechtěla, aby strkal nos do jejích soukromých záležitostí, ani aby veřejně pral její špinavé prádlo. Prádlo se pere doma, tvrdila moudře její babička. Možná odsunula Elisabethinu sarkastickou poznámku do pozadí i proto, že tomu nikdy neuvěřila, nebo proto, že se tím pošpinil obraz jejího švagra Iňakiho, kterému do té doby naprosto důvěřovala, a přestože to zkoušela sebevíc, nedokázala ho už od té chvíle pokládat za stejně tak poctivého a čestného jako dřív.

Proč nic neřekla?

Ze strachu. Protože Pepe by definitivně přerušil všechny styky s její rodinou. Nuria se rozhodla vyrovnat se se svým trápením sama a zavírala před tím oči. A tak začala švindlovat. Aby se vyhnula problémům, raději mlčela a předstírala přecitlivělost. Vždy ji dokázalo obměkčit, když se Bárbaře,

vystrašené disciplínou, kterou se její otec snažil zavést, kutálely slané slzy dolů po tvářích. Neříkej to tátovi, prosím, prosím. Zlobil by se. Jejich spiklenecké podvody začaly zatajováním známek, trajdáním s kamarádkami a křiklavým oblečením. Avšak tyto záležitosti, které se ze začátku jevily jako nedůležité, jejich malé lži, s lety rostly. Stejně jako Bárbara.

V patnácti letech vedla Bárbara dvojí život, chráněna jejími alibi. A tak bylo stále těžší a těžší skrývat tajemství. Jako když na její posteli našla antikoncepci, jen tak pohozenou, celému světu na očích, a tak si s Bárbarou promluvila o sexu a sexuálně přenosných nemocích jako žena se ženou a donutila ji slíbit, že bude používat bezpečnější ochranu. Bárbara ji vyslechla, ale pak se vymlouvala, když s ní chtěla jít ke gynekologovi. Jak by se asi zachovala jiná matka v této situaci? ptala se. V jejím případě zvířel pragmatismus na úkor morálky. Možná že morálku postrádá, říkala si občas. Buď opatrná, nabádala ji tenkrát. A nezeptala se jí ani s kým, ani kde, ani jak. Věděla, že flirtovala s Martínem Borrásem z turistického oddílu. Volali si, vídali se a občas je špehovala z okna, když ji přijel vyzvednout na motorce. Přišel jí pro Bárbaru moc starý. Byl blondatý, hbitý a drzý. Víc toho nevěděla, dávala raději přednost mlčení. Nebo se spíš bála. Když se moc vyptávala, Bárbara se před ní uzavřela. Co se týče Pepeho, bylo lepší se o tomto tématu nezmiňovat, vyvádělo ho to z míry. Stála mezi nimi dvěma a bála se jich. Ano. Měla strach a navíc dceru svým způsobem podněcovala, protože před Pepem jisté věci zatajovala. Přišly jí přirozené, pro dívku typické. Možná ne pro patnáctiletou dívku, ale Bárbara vypadala mnohem starší a doba

se změnila. Nebylo zapotřebí lpět na číslech, přemýšlela Nuria, zatímco se dívala do zrcadla své vlastní dcery. Nemá cenu přízemně ohraničovat čísla dívčí svobodu nebo dobu prvních sexuálních zkušeností. Puberta se urychluje. Lékaři i profesori to říkají v novinách a ona nevidí nic špatného na tom se zamilovat a užívat si nových zkušeností. Možná že se nechala unést nostalgií nebo hloupostí, ale byla pevně přesvědčená o tom, že život trvá dva dny a že Bárbara měla právo žít.

Spletla si přání s výchovou. Děti se nemohou vychovávat v absolutní toleranci, vyčítal jí psychiatr, když jí vysvětloval její opakované chyby. Její úsudek se nedá považovat za výchovný prostředek. Rodiče musí stanovit nějaké meze.

A ona je stanovit nedokázala.

A teď, o čtyři roky později, se Nuria viní z toho, že Bárbaru poslala přímo do Martínovy náruče, že lhala Pepemu, když tvrdila, že se Bárbara po večerech učí s kamarádkou u ní doma, že se uvolila krýt její setkání, její noční vycházky. Chtěla by vrátit čas. Aby mohlo být všechno jako dřív. Kdy dřív? Možná když se s Pepem milovali. Protože ze začátku se opravdu milovali. Když se poznali, když se narychlo spěšně brali, když se narodila Bárbara. Chtěla by se vrátit zpátky, dostat druhou šanci a vychovat Bárbaru pevnou rukou, zodpovědně a rozhodně.

Ale to je jen přelud.

Bárbara se nikdy nevrátí a ona už nikdy nedostane odpovědi na všechna ta proč, kterými začínají její otázky.